

Auktorisoidun kääntäjän tutkinto 13.11.2010
Examen för auktoriserad translator

Kielet ja käännössuunta/Språk och språkriktning
Turkista suomeen / Från turkiska till finska

Aihepiiri/Ämnesområde
Talouselämä / Ekonomi

Viestintätehtävä / Uppgift
Laadi liitteenä olevasta asiakirjasta laillisesti pätevä käännös /
Gör en laggill översättning av den bifogade handlingen

Lähde / Källa: Ekonomi Sözlugu, Orhan Hancerlioglu

Käännöksen käyttötarkoitus / översättningens syfte
Asiantuntijalausunto oikeuslaitokselle esitettäväksi.

Huom! Käännökseen ei kirjoiteta vakuuslauseketta!
Obs! Översättningen ska inte bestyrkas!

FRIEDMAN KURAMI

Parasal önlemlerle ekonomiyi yönlendirme öğretisi...Friedman'a göre piyasa dengesini sadece parasal önlemler sağlar. Sıkı para siyaseti adı verilen bu siyasete göre özel sektör tümüyle serbest bırakılacak, devlet müdahalesi ekonomik alanda en aza indirilecek, rekabet koşulları titizlikle korunacaktır. Altın fiyatları serbest bırakılacak, esnek kambiyo kuralları kullanılacaktır. Merkez bankaları piyasaya para arzını kısıtlayacak, öteki bankaları sıkı bir denetim altına alacak, bankaların merkez bankasına yatıracakları mevduat munzam karşılıkları oranı artırılırken bu karşılıklara verilen faizler azaltılacak, buna karşı kara para adı verilen vergidışı paraları piyasaya çekmek için bankaların mevduat faizleri arttırılacak, kredi istemi kısıtlanacak, bankaların reeskont limitleri azaltılarak krediyi genişletici her türlü kurtarma operasyonlarına ve bunlara bütçe fonlarından destek sağlanmasına son verilecek, vergi tahsilatı hızlandırılacaktır. Ücretler ve maaşlar en aza indirilerek ucuz üretim sağlanacak ve böylelikle de dışsatım arttırılmış olacaktır. Bu önlemler dolaylı olarak işsizliği de arttıracığından emek piyasasında da rekabet koşulları işleyecek ve ucuzluk sağlanacaktır. Ne var ki bu ucuzluk, içsatımda pahalılığı her gün biraz daha körükleyip arttıran bir dışsatım ucuzluğudur. Özellikle geribıraktırılmış yoksul ve bağımlı ülkelere Friedman, IMF aracılığıyla, dışalım ve dışsatım üstündeki tüm denetimlerin kaldırılmasını, serbest döviz kurları uygulanmasını, ülke paralarının Amerikan dolarına bağlanmasını ve bu temel üstünde sürekli devalüasyon yapılmasını, kamu sektörünün özel sektöre devredilmesini önermiştir. Bu önerilerse sürekli borçlu ve bağımlı yoksul ülkeleri büsbütün borçlandırıp büsbütün bağımlı kılmıştır. Friedman öğretisinin güçlü ülkelere özgü bölümünü uygulayan, örneğin İngiltere gibi sanayii güçlü ve maliyesi sağlam ülkelerde bile başta büyük boyutlara ulaşan işsizlik olmak üzere birçok ekonomik sorunlara yol açan bu para siyaseti birçok ekonomistlerce eleştirilmiştir.